

هفت روزنامه حقوق بشر در خدمت اطلاع رسانی مسوولانه گام برمی دارد اما محتوای خبرهای وارده لزوماً تعیین کننده خط مشی بنیاد آرمان شهر نیست. آرمان شهر یک نهاد مستقل و غیر انتفاعی شهروندی است که به هیچ دسته اقتصادی، سیاسی، مذهبی، قومی، و هیچ دولتی وابستگی ندارد. آرمان این نهاد، ایجاد بسترهای مناسب برای تامین خواستهای اجتماعی برای دموکراسی، حقوق بشر، عدالت و قانونمداری و نیز پرداختن به ابتکارات فرهنگی و نشر کتاب در خدمت به شکل گیری آگاهی جمعی شهروندان است. بنیاد آرمان شهر در راستای تبادل اندیشه و گفتگو در قلب آسیا با هدف ایجاد همبستگی، پیشرفت و صلح، می کوشد. بنیاد آرمان شهر عضو فدراسیون بین المللی جامعه های حقوق بشر (FIDH) است. هفت روزنامه حقوق بشر در خدمت اطلاع رسانی مسوولانه گام بر می دارد اما محتوای خبرهای وارده لزوماً تعیین کننده خط مشی آرمان شهر نیست. [وبسایت آرمان شهر](#) تماس با ما:

armanshahrfoundation.openasia@gmail.com

آرامگاه رودکی پس از بازسازی پنجگنت/ عکس از جمال نظارت/ منبع: ویکی میدیا

سیاسی-اجتماعی

انتخابات ۲۰۱۳ - خانم اینحال بایانظروا - تنها نامزد نیروهای اصلاح طلب؟

گروه کاری اتحاد نیروهای اصلاح طلب تاجیکستان حقوق دان و فعال سیاسی خانم اینحال بایانظروا را به عنوان تنها نامزدش برای انتخابات ریاست جمهوری ۲۰۱۳ پیش نهاد کرده است. آقای کبیری رئیس حزب نهضت اسلامی تاجیکستان به رادیو آزادی گفت که این پیشنهاد به این دلیل داده شده است که احزاب مخالف به یک خلاصه برسند و تصمیم درستی را بگیرند.

گلرخسار: "استقلال بشکند ما هم می شکنیم"

گلرخسار صفی شاعر سرشناس تاجیک، تاجیکستان را استقلال هر انسان عنوان کرد و گفت که نگه داشتنش از به دست آوردنش مهمتر است. پیام خانم گلرخسار به رادیو آزادی به مناسبت روز جشن استقلال تاجیکستان.

بازار صابر شاعر تاجیک سزاوار نشان «ستاره رییس جمهور»

به افتخار بیست و دومین سالگرد استقلال تاجیکستان رییس جمهور این کشور بیش از ۴۰۰ نفر را با جوایز دولتی، رتبه های عالی و نظامی سرفراز نمود. شاعر تاجیک و یکی از اعضای برجسته اپوزیسیون که در زمان جنگ داخلی تاجیکستان به ایالات متحده آمریکا پناه برده بود به تاجیکستان بازگشت و سزاوار نشان «ستاره رییس جمهور» گردید.

مرگ چهار شهروند تاجیک در وردج افغانستان

با وجود مرگ چهار شهروند تاجیک در درگیری های وردج، مرزبانان تاجیکستان وضعیت مناطق مرزی را آرام ارزیابی کردند.

مدیر یک معدن زغال سنگ در شرق تاجیکستان به قتل رسیده است

نورالدین تیموراف که بیش از ۶ سال مدیریت معدن زغال سنگ «نظر ایلاق» را به عهده داشت توسط افراد مسلح ناشناس روز ۳ سپتامبر به قتل رسیده است. ساکنین محلی می گویند که این معدن تحت نظارت یکی از مخالفین مسلح امام علی رحمان، رئیس جمهوری فعلی تاجیکستان در جنگ داخلی تاجیکستان (۱۹۹۲-۱۹۹۷) است. زغال سنگ هنوز هم منبع انرژی مهمی برای تاجیکستان است که از زمان به دست آوردن استقلال خود از اتحاد جماهیر شوروی با کمبود زیاد انرژی رو به رو شده است.

آشتی با اعضای سابق مخالفین تاجیک

میرزاخوجه احمداف فرمانده اسبق نیروهای متحد اپوزیسیون که از مخالفین دولت بود در ستاد نیروهای مسلح وزارت دفاع سمت گرفت. به گفته شیرعلی خیرالله برف وزیر دفاع تاجیکستان سمت آقای احمداف غیرنظامی بوده و ایشان به عنوان یک متخصص دعوت به همکاری شده اند.

رئیس کمیسیون مرکزی انتخابات به سوالات رهبران احزاب سیاسی پاسخ داد

روز دوشنبه سوم سپتامبر سال ۲۰۱۳ رئیس کمیسیون مرکزی انتخابات ضمن دیدار با رهبران احزاب سیاسی به سوالات آنان مربوط به انتخابات قریب الوقوع ریاست جمهوری تاجیکستان پاسخ داد.

زنان

یک عضو پارلمان تاجیکستان: مخالف ازدواج زنان تاجیک با اتباع خارجی به خصوص چینی ها هستم

خانم سعادت امیرشایوا از حزب مردمی دموکراتیک تاجیکستان که حزب حاکم و رئیس جمهور امامعلی رحمان است در سال ۲۰۱۰ پیشنهاد کرد که سن رسمی ازدواج دختران به ۲۲ سال بالا برده شود. امسال خانم امیرشایوا پیشنهاد کرده است که به دلایل فرهنگی و دینی زنان تاجیک حق ازدواج با غیرمسلمانان و اتباع خارجی را نداشته باشند. نگرانی این عضو پارلمان بخصوص در رابطه با ازدواج های زنان تاجیک با چینی ها بیانگر ترس جامعه تاجیک از افزایش تسلط چین در تاجیکستان است.

مردان مفقود تاجیکستان

مهاجرت برای کار به روسیه سبب فروپاشی خانواده های زیادی در تاجیکستان شده و موجب بزرگ شدن هزاران کودک، بدون پدر می شود. سالانه حدود یک میلیون مرد به روسیه برای کار مهاجرت می کنند. بیشتر آن ها از زن های خود در تاجیکستان طلاق گرفته و در روسیه خانواده های جدیدی را تشکیل می دهند و حتی دیگر به تاجیکستان بر نمی گردند. با وصف این که در جنگ داخلی تاجیکستان حدود صد هزار نفر کشته شده اند مهاجرت مردان به روسیه عدم توازن جنسیتی را بیشتر کرده است.

اقتصاد

مذاکرات بین تاجیکستان و چین برای ایجاد منطقه آزاد تجاری

چین و تاجیکستان در مورد امکان برقراری یک منطقه آزاد تجاری برای افزایش تجارت محصولات کشاورزی بین دو کشور در حال مذاکره هستند. چین سال هاست سومین شریک تجاری تاجیکستان است. حجم مبادلات تجاری این دو کشور به بیش از ۲ میلیارد دلار در سال ۲۰۱۲ رسیده است. این رقم نظر به یک دهه پیش پانزده برابر افزایش پیدا کرده است.

تلاش های روسیه برای برگرداندن تاجیکستان و قرقیزستان به محوطه تسلط خود

مهاجرت کاری به روسیه برای تاجیکستان و قرقیزستان منبع درآمد مهمی است. طبق آمار بانک جهانی، تاجیکستان بیشتر از هر کشوری به پولی که کارگران انتقال می دهند وابسته است. این وابستگی اقتصادی، به روسیه تسلط زیادی بر روی این کشورها می دهد. در سال ۲۰۱۰ روسیه، روسیه سفید و قزاقستان یک اتحادیه گمرکی را تشکیل دادند. آقای پوتین بیان کرده است که مایل به افزایش تعداد کشوران عضو این اتحادیه است و از تاجیکستان و قرقیزستان دعوت به عمل آورده است شامل این اتحادیه شوند.

تاجیکستان و صندوق توسعه سعودی برای وام چندین میلیاردی سازشنامه امضا می کنند

به گفته سخنگوی وزارت دارائی تاجیکستان هدف این پروژه ساخت، بازسازی و تجهیز مدارس در چند منطقه تاجیکستان می باشد. نرخ کلی این پروژه ۲۵ میلیارد برآورد شده است که ۲۴,۲ میلیارد آن وام بوده مابقی مبلغ آن (\$۷۵,۰۰۰) - را دولت تاجیکستان اختصاص خواهد داد.

روابط بین المللی

دیدار آقای امامعلی رحمان رییس جمهوری تاجیکستان با نمایندگان مجلس فرانسه

آقای امامعلی رحمان رییس جمهوری تاجیکستان با نمایندگان گروه دوستی «فرانسه - آسیای مرکزی» مجلس فرانسه دیدار و گفتگو کرد. در این دیدار مسایل همکاری های سیاسی، اقتصادی، علمی فرهنگی و فنی و همچنین مسایل امنیت منطقه ای از جمله ثبات در کشور همسایه افغانستان مورد گفتگو قرار گرفتند.

موقعیت آقاخان در تاجیکستان

در این مقاله خبرنگار الجزیره نظر خود را در مورد آقاخان ۴ رهبر و امام اقلیت مذهبی شیعه اسماعیلی و موقعیتش در تاجیکستان بیان می کند. در ضمن درگیری هایی که سال گذشته در منطقه کوهستانی بدخشان رخ داد آقاخان در موقعیت سیاسی حساسی قرار گرفت. بین پیروان اسماعیلی وی که با دولت اختلاف پیدا کرده بودند و رضایت دولت تاجیکستان که برای ادامه روابط با اسماعیلی های تاجیکستان حتمی است رهبر اسماعیلی های جهان تعادل حساسی را حفظ کرده است.

پنجکنت و شنگهنگ (چین) به شهرهای خواهر تبدیل شدند

پنجکنت و شنگهنگ به شهرهای خواهر تبدیل شدند. شهرهای شنگهنگ که در استان فوجیان چین قرار گرفته است و شهر باستانی پنجکنت در شمال تاجیکستان پس از امضای تفاهم نامه ی همکاری بین چین و تاجیکستان به شهرهای خواهر تبدیل شدند. گروه دولتی معدن کاری شنگهنگ به نام Zijin Mining Group در این عرصه نقش مهمی را ایفا کرده است.

توافق بین تاجیکستان و موزامبیک برای برقراری روابط دو جانبه

به گزارش وزارت امور خارجه تاجیکستان نیویورک میزبان مراسم امضای یک اطلاعیه مشترک در مورد برقراری روابط دیپلماتیک میان تاجیکستان و موزامبیک بود.

انگلستان خواستار گسترش همکاری ها با تاجیکستان است

طی دیدار رسمی وزیر ارشد امور خارجه انگلستان از تاجیکستان روابط دو جانبه از جمله همکاری های سیاسی، تجاری، اقتصادی و فرهنگی بین دو کشور مورد مذاکره و بررسی قرار گرفتند. همچنین در این مذاکرات موضوعاتی از قبیل امنیت منطقه ای و صلح و ثبات در افغانستان بین دو طرف مطرح شد. خانم ورسی همچنین اعلام داشت که انگلستان علاقمند به ایجاد روابط بلند مدت و همکاری با کشورهای آسیای مرکزی می باشد.

مانور اوپاما در آسیای مرکزی

حضور نیروهای امریکایی در افغانستان و احتمال حمله نظامی به سوریه، روسیه را در مورد رابطه های مرزی با کشورهای آسیای میانه نگران کرده است. با متمرکز کردن توجه به حمله احتمالی امریکا به سوریه که ایران را هم احتمالاً در این جنگ درگیر خواهد کرد، در مورد کشورهای همسایه ایران کمتر صحبت می شود. اما آسیای میانه همچنان طعمه اهداف جاه طلبانه روسیه، ایالت متحده آمریکا و چین قرار دارد.

فرهنگ و جامعه

نمایشگاه کتاب

سومین نمایشگاه بین المللی کتاب تحت عنوان «کتاب و ارزش های انسانی» در روزهای ۴ الی ۶ سپتامبر سال ۲۰۱۳ در محل «دوشنبه پلازا» در شهر دوشنبه برگزار شد. در این نمایشگاه ۵۰ ناشر داخلی و نماینده های بیش از ۱۷ کشور جهان شرکت خواهند کرد. همزمان در این نمایشگاه ۲۱ کتاب تازه نشر از جمله جلد دوم «دانشنامه ملی تاجیکستان» و کتاب عبدالحمید صمد «سنگ محک و ترازوی هنر» معرفی می شوند.

معرفی کتاب

کتاب «استقلال دولتی و گرامی داشت زبان مادری» توسط انتشارات «کنتر است» در شهر دوشنبه منتشر گردیده است. مولف این کتاب آقای ظفر سعیدزاده مشاور ارشد رئیس جمهور تاجیکستان است. این کتاب حاوی پیشگفتار و چهار فصل بوده و دارای ۱۵۶ صفحه است. عناوین فصل ها: «نگاه مختصر به گذشته زبان تاجیکی»، «راهبرد

پاسداری زبان در تعلیمات امامعلی رحمان»، «چه گونه زبان آموزیم؟» و «نمونه هایی از گنجینه ادب پارسی». متن الکترونیکی این کتاب در وب سایت «خاور» قابل دسترس است.

درخت استقلال خشک شده است

درخت پنجاه ساله ای که توسط امامعلی رحمان رئیس جمهور در شهر دوشنبه، پایتخت تاجیکستان، به عنوان نماد "استقلال ابدی" کشور کاشته شده بود خشک شد.

آرمان شهر

کتابخانه آنلاین حقوق بشر آرمان شهر/ زنان

آرمان شهر، صفحه ای از کتابخانه آنلاین حقوق بشر خود را به زنان اختصاص داده است. هدف از راه اندازی «کتابخانه آنلاین حقوق بشر» ایجاد جامع ترین پایگاه اطلاعاتی در این زمینه است.

خبرهای جمع آوری شده مروری بر وبسایت های زیر بوده است.

Asia Plus - <http://news.tj>
Avesta - <http://www.avesta.tj>
BBC (English, Farsi and Tajik)
Centrasia - www.centrasia.ru
China Daily - <http://www.chinadaily.com>
Faraj Online - <http://www.faraj.tj>
Fergana News - <http://www.fergananews.com>
Global Voices Online - globalvoicesonline.org
Khozar - www.khozar.tj
Radio Ozodi - <http://www.ozodi.org>
Regnum - [http://www.regnum.ru /](http://www.regnum.ru/)
Stan videoportal - www.stan.tv
The Economist - www.economist.com
The Times of Central Asia- <http://www.timesca.com>
RIANOVOSTI
Aljazeera.com
trend.az
counterpunch.org